U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **M. Q. N.**, zast. Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem, se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava-Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 5. 2016, č. j. 62 Az 8/2016 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), jímž soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2016 č. j. OAM-677/ZA-ZA02-HA08-2015 (dále též „přezkoumávané rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“), a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[2] Přezkoumávaným rozhodnutím rozhodl žalovaný o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, §14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalovaný konstatoval, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je jeho další legální pobyt na území ČR po zrušení jeho povolení k trvalému pobytu. Žalovaný neshledal důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, neboť nebylo zjištěno, že by žalobce byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, jelikož žádné takové potíže žalobce ve své žádosti neuvedl a žalovaný je ani nezjistil. Poukázal přitom na to, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR. Snaha žalobce legalizovat zde svůj pobyt nezakládá relevantní důvod pro udělení azylu. Konflikt s obchodním partnerem zmíněný žalobcem rovněž nesouvisí s důvody

pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce sice uvedl, že z důvodu tohoto obchodního konfliktu může dojít k jeho napadení, nicméně sám sdělil, že v takovém případě se může obrátit s žádosti o pomoc na policii. V případě žalobce rovněž nebyly splněny zákonné podmínky dle ustanovení § 13 zákona o azylu, neboť se nejedná o rodinného příslušníka azylanta. Žalovaný rovněž neshledal podmínky pro udělení humanitárního azylu, neboť nebyly zjištěny žádné důvody zvláštního zřetele dle ustanovení § 14 téhož zákona. Žalovaný ani nezjistil, že by žalobci v případě jeho návratu do země původu hrozilo nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu, neboť nebylo doloženo, že by žalobci hrozilo uložení nebo vykonání trestu smrti či nebezpečí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu. Žalovaný totiž z předložených dokumentů zjistil, že Vietnam v masovém měřítku podporuje vycestování svých obyvatel do zahraničí, které následně posílají své příjmy rodinám či příbuzným ve Vietnamu. Těm občanům, kteří byli neúspěšní v cizině, pokud se nejedná o kritiky současného režimu ve Vietnamu, proto podle žalovaného po návratu ze strany orgánů veřejné moci ničeho nehrozí. Případné obtíže po návratu do země původu při hledání práce lze přičítat obecné situaci na tamním trhu práce. Žalovaný rovněž konstatoval, že žalobci nehrozí nebezpečí vážné újmy z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu ve Vietnamu. Vycestování žalobce není podle žalovaného ani v rozporu s mezinárodními závazky ČR, neboť je na zvážení žalobce, jakým způsobem si upraví svůj další pobyt na území ČR. Žalovaný s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu dovodil, že mezinárodní závazek respektovat rodinný a soukromý život neznamená neomezený závazek poskytnout cizinci mezinárodní ochranu automaticky, navázal-li v České republice soukromý vztah. Zásahem do tohoto života by představoval zpravidla dlouhodobý zákaz pobytu, který by svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu. Žalovaný přitom měl za to, že žalobce může využít prostředky k možnému odstranění tvrdosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce přitom neprokázal, že by v zemi původu nemohl vést soukromý či rodinný život. Pokud žalobce vlastní vinou přestal splňovat podmínky pro pobyt cizinců na území ČR, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ČR. Žalovaný v neposlední řadě nezjistil, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu § 14b zákona o azylu, tudíž mu nelze doplňkovou ochranu dle citovaného ustanovení poskytnout.

[3] Žalobce namítal ve své žalobě ze dne 31. 3. 2016, že žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nevyšel mu vstříc, pečlivě nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, své rozhodnutí řádně neodůvodnil a že se nevypořádal s jeho návrhy. Zdůraznil rovněž, že podle jeho názoru splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, resp. § 14 a 14a zákona o azylu. Zopakoval, že zemi původu opustil z bezpečnostních důvodů po konfliktu se svým obchodním společníkem, který mu hrozil stíháním ze strany policie, přičemž ekonomická situace v zemi původu mu nedovoluje jeho dluhy uhradit. Namítal, že zemi původu opustil rovněž za účelem sloučení s členy jeho rodiny - s jeho družkou a dcerou. Celou situaci žalovaný tedy zcela nesprávně pochopil. Současnou situaci přitom nemůže řešit pomocí zákona o pobytu cizinců, neboť nejsou splněny tam uvedené podmínky. Žalovaný přehlédl, že soukromoprávní vymáhání dlužných částek je ve Vietnamu velmi nevybíravé, jak konstatovaly i příslušné zprávy získané žalovaným. Žalovaný se podle názoru žalobce dostatečně nezabýval, zda je možné udělit humanitární azyl. Žalobce v neposlední řadě nesouhlasil s tím, jak se žalovaný

zabýval možností udělení doplňkové ochrany, když mu po návratu do země původu hrozí konflikt s jeho bývalým obchodním partnerem. Nebylo rovněž dostatečně zváženo, že jeho družka a dcera mají na území ČR trvalý pobyt, tudíž jeho vycestování znemožňuje vést s nimi řádný rodinný život. Z uvedených důvodů navrhl krajskému soudu, aby přezkoumávané rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud vyšel z toho, že právo azylu neposkytuje ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu, není proto univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím. Soud nezjistil, že by zde byl důvod pro udělení azylu žalobci podle ustanovení § 12 zákona o azylu, jelikož nebylo prokázáno, že by byl v zemi původu pronásledován z azylově relevantních důvodů. Žalobce ostatně takové důvody netvrdil, když uváděl, že původně ze země původu odcestoval za účelem sloučení rodiny. Rozpory s jeho bývalým obchodním partnerem jsou pro udělení azylu z tohoto důvodu podle soudu irelevantní. Žalobce sám popřel potíže se státními orgány ve Vietnamu, při řešení svých soukromoprávních obtíží se na ně neobrátil. Ve vztahu k humanitárnímu azylu vysvětlil, že jeho udělení je vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné a že je věcí správního uvážení. Soud nemůže proto hodnotit výsledek tohoto uvážení, ale pouze zda závěr správního orgánu logicky plyne z provedených důkazů na základě řádného postupu. Správní uvážení správního orgánu je přitom zkoumáno pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem. Všechny tyto podmínky žalovaný podle závěru soudu dodržel. Pouze na okraj zmínil, že podle recentní judikatury Nejvyššího správního soudu důvodem zvláštního zřetele hodný není snaha o legalizaci pobytu z důvodu společného soužití. Soud rovněž neshledal důvodnou námitku, že žalobci měla být udělena doplňková ochrana, jelikož jeho soukromoprávní spor nedosahuje takové intenzity, aby ohrozil jeho základní lidská práva, zvláště když s řešením vzniklé situace se neobrátil na tamější státní orgány. Důvodem pro její udělení nejsou ani rodinné vztahy žalobce na území České republiky. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území České republiky, nelze podřadit pod splnění podmínek doplňkové ochrany. Poukázal přitom na to, že žalobce svým vlastním chováním způsobil pozbytí svého oprávnění k pobytu na území České republiky. Zákon o azylu totiž nemůže sloužit k legalizaci pobytu. Jeho vycestováním nemůže dojít k porušení mezinárodních závazků České republiky, zvláště když žalobce má možnost využít instituty dle zákona o pobytu cizinců. Žalobce nadto může se svou družkou a dcerou svůj rodinný život realizovat i v zemi původu, zvláště když jeho družka je rovněž vietnamského původu a ve Vietnamu žije matka žalobce. Soud proto dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem na základě dostatečně zjištěného stavu věci.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 14. 6. 2016, v níž namítal, že se soud i žalovaný nevypořádaly se všemi rozhodnými okolnostmi případu a že nebylo postupováno tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Napadené rozhodnutí žalované je nadto nedostatečně odůvodněné. Měl za to, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a a 14b zákona o azylu. Zdůrazňoval, že zde bydlí jeho družka s dcerou, které mají udělený trvalý pobyt. Jeho dcera přitom má podle mezinárodní úmluvy o právech dětí právo, aby byla vychovávána oběma rodiči. Bylo přehlédnuto, že zemi původu opustil z bezpečnostních důvodů, neboť se tam dostal do konfliktu se svým

obchodním partnerem, který mu vyhrožoval. Hrozí mu pronásledování ze strany soukromých osob, které je tolerováno ze strany státních orgánů. Těmito skutečnostmi se nikdo podle názoru stěžovatele dostatečně nezabýval. Ekonomická a bezpečnostní situace ve Vietnamu je dle získaných zpráv velmi špatná v soukromoprávní rovině konfliktu mohou být způsoby vymáhání dlužných částek velmi nevybíravé. Měl tudíž za to, že Vietnam není bezpečnou zemí původu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 5. 2016, č. j. 62 Az 8/2016 – 32, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 20. 6. 2016, v němž vyslovil přesvědčení, že se námitky stěžovatele zcela míjí s obsahem správního spisu a napadeného rozhodnutí. Setrval na stanovisku, že zjištěné skutečnosti neodůvodňují udělení mezinárodní ochrany stěžovateli. Nebyly totiž na základě tvrzení stěžovatele zjištěny okolnosti, které by svědčily o jeho pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl pro její nedůvodnost.

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti v první řadě hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. V této souvislosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou (viz ustanovení § 103 a § 106 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.")), stěžovatel je řádně zastoupen (viz ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s.) a není namístě kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost (viz ustanovení § 104 s. ř. s.).

[8] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele" je v judikatuře (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, všechna rozhodnutí uvedená v tomto usnesení jsou dostupná na www.nssoud.cz) vykládán jako *„natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů."*

[10] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že je v zájmu stěžovatele, aby v kasační stížnosti přesvědčivě uvedl, v čem zmíněný přesah vlastních zájmů spatřuje, a z jakého důvodu by tedy měl zdejší soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Přichází-li totiž stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by byl stejný závěr.

[11] Kasační stížnost nicméně neobsahuje žádnou argumentaci, která by přesah vlastních zájmů stěžovatele dokládala. Nejvyšší správní soud se proto zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatele pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kriterií.

[12] Ve vztahu k obavám stěžovatele z jednání jeho obchodního partnera ve Vietnamu Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 2 Azs 60/2008 - 5, podle kterého *„Pokud jde o samotné stížní námitky, Nejvyšší správní soud považuje za zásadní fakt, že stěžovatelka v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by byť jen naznačovaly, že by byla ve vlasti vystavena pronásledování z důvodů pro azylové řízení významných (§ 12 zákona o azylu). Uvedla pouze, že bezprostředním impulsem k jejímu odchodu ze země původu byla obava z útoků věřitelů, a jako další důvod podání žádosti o udělení azylu uvedla snahu o legalizaci svého pobytu v České republice za účelem znovunavázání vztahu s otcem jejího (v době podání žádosti ještě nenarozeného) dítěte. Nemožnost podřazení stěžovatelkou namítaných důvodů pod azylově významné důvody tak plyne především ze zjištění, že stěžovatelka nebyla pronásledována státní mocí, ale mělo jít o aktivitu soukromých osob. Pronásledování tohoto charakteru však nemůže být důvodem pro udělení azylu, pokud politický systém v zemi původu žadatele o azyl dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů. Tento závěr vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, či v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, případně v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 48, (všechny dostupné z http://www.nssoud.cz). Stěžovatelka však útoky na svou osobu ze strany věřitelů s vietnamskými státními orgány (soudě podle její výpovědi) vůbec neřešila, a proto nelze ani predikovat, že by jí případná pomoc ze strany orgánů veřejné moci byla odepřena. Rovněž nelze přehlédnout, že zmiňované problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, dostupný z: http://www.nssoud.cz). Stěžovatelka sice poukazuje na zákaz protestantského vyznání ve Vietnamu, nicméně výslovně přiznala, že v této souvislosti přímo vůči její osobě nikdy nedošlo k pronásledování či jiné persekuci, a dokonce připustila, že se spíše jedná o obecnou nespokojenost s postavením protestantů ve Vietnamu.“*

[13] Nejvyšší správní soud přitom neshledal důvod se od těchto závěrů ve vztahu ke stěžovateli odchýlit. Ten totiž ve své žádosti a v pohovoru ze dne 11. 8. 2015 uvedl, že žádné jiné nebezpečí než jeho spor s bývalým obchodním partnerem mu nehrozí, avšak tuto situaci může podle svého názoru řešit tím, že se obrátí na policii, pokud by došlo k nějakému napadení ze strany bývalého obchodního partnera. Veřejně činný ve Vietnamu nebyl, potíže s jejími státními orgány rovněž nikdy neměl. Na základě tohoto azylového příběhu nelze v žádném případě tvrdit, že by stěžovatel byl v zemi pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, což by zakládalo důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Nepříznivá ekonomická situace nemůže odůvodnit udělení mezinárodní ochrany. Problémy se soukromou osobou totiž nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory, ale snahou o vrácení dlužné částky.

[14] K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, podle jehož právního závěru *„obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“* V rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 8 Azs 13/2005 - 41, Nejvyšší správní soud dospěl k právnímu závěru, že *„i kdyby byl žadatel o udělení azylu na veřejnosti ze strany věřitele vyzýván k uhrazení dluhu či jinak pronásledován, nejedná se o akt související s uplatněním stěžovatelova politického práva na svobodu shromažďování (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.).“* Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, pak platí, že *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“*

[15] K námitkám stěžovatele ohledně nedostatečného zhodnocení jeho případu Nejvyšší správní soud odkazuje například na svůj rozsudek ze dne 17. 2. 2005, č. j. 3 Azs 156/2004 - 43, dle kterého *„správní orgán má povinnost prověřit existenci důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona* (o azylu) *pouze tehdy, jestliže jsou důvody uvedené v § 12 cit. zákona žadatelem o azyl alespoň tvrzeny. V daném případě však důvody uvedené opakovaně stěžovatelkou ve správním řízení žalovaný vyhodnotil tak, že nejde o důvody podřaditelné pod některý z důvodů uvedených v § 12 cit. zákona* (...) *Jestliže stěžovatelka ani netvrdila důvody, pro něž lze azyl podle zákona udělit, nelze žalovanému účinně vyčítat, že neprováděl rozsáhlá dokazování, kterými by nad rámec vlastních tvrzení stěžovatelky ´dohledával´ jiné v úvahu přicházející důvody, pro něž stěžovatelka o azyl ve skutečnosti žádá* (...) *Z pohledu posouzení splnění požadavků stanovených v § 47 odst. 3 správního řádu pak zejména není třeba, aby se v odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné zabýval důvody, které by případně mohly být azylově relevantní, avšak které žadatel o azyl ve správním řízení neuvedl, když naopak uváděl pouze důvody, které správní orgán vyhodnotil jako takové, které prima facie neumožňují udělení azylu.“* Závěry tohoto rozsudku lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Ostatně samotný stěžovatel výslovně neuvádí, které skutečnosti opomněl žalovaný zvážit a v čem mu nevyšel vstříc; ve své kasační stížnosti naopak namítá, že žalovaný jím tvrzené skutečnosti nedostatečně zvážil, zejm. v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[16] Pokud stěžovatel obsáhle poukazuje, že je nutné mu udělit azyl, resp. doplňkovou ochranu z toho důvodu, že na území České republiky žije jeho dcera a družka, tudíž je nutné zajistit trvání jeho rodiny a zaručit jim rodinný život, Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek tohoto soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, podle něhož *„pokud jde o námitky stěžovatelky ve vztahu k výroku o neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, nutno zdůraznit, že tento důvod azylu je třeba vnímat jako výjimečný a zároveň subsidiární. To znamená, že připadá v úvahu tehdy, jestliže není zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. V souzené věci*

stěžovatelka výslovně nenárokovala tuto formu azylu (a to ani v žalobě ke krajskému soudu). Z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 25. 7. 2002 plyne, že stěžovatelka odešla z Vietnamu za manželem, který žije v ČR a o azyl požádala, protože chtěla legalizovat pobyt. Tyto skutečnosti uvedla i ve vlastnoručně psaném podání, kde dále upřesnila, že si chce v ČR najít stálou práci. V protokolu o pohovoru ze dne 7. 10. 2002 tyto skutečnosti potvrdila a doplnila, že manžel, nar. 17. 5. 1952, žije v ČR od roku 1989 nebo 1990 a podniká zde. Ze zprávy MV OAM ze dne 27. 10. 2003 vyžádané soudem, bylo zjištěno, že manžel stěžovatelky pan N. K. H. neprochází evidencí odboru azylové a migrační politiky, tudíž nepožádal o azyl v ČR a ani neprojevil úmysl tak učinit. Žalovaný správní orgán v napadeném rozhodnutí ve vztahu k výroku podle § 14 zákona o azylu uvedl, že po posouzení případu stěžovatelky neshledal důvody k udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Z uvedeného tedy plyne, že se žalovaný zabýval i touto formou azylu. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že na udělení azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok, zákon nestanoví žádné podmínky pro udělení humanitárního azylu (ponechává rozhodnutí jen na volné úvaze správního orgánu), a proto je soud oprávněn jen zkoumat, zda se i touto otázkou správní orgán zabýval. Podle názoru soudu tuto povinnost žalovaný splnil, byl tudíž i ohledně tohoto důvodu azylu veden řádný proces.
Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že správní orgán a poté i soud měl dostatečné množství podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem. K tomu nutno dodat, že na udělení humanitárního azylu podle § 14 není právní nárok a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Důvody hodné zvláštního zřetele, jejichž zjištění je předpokladem pro udělení této formy azylu, nejsou v zákoně o azylu definovány. Nutno však dovodit, že snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území ČR (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu. V této souvislosti nutno poukázat na to, jak již ostatně učinil správní orgán i soud, že právní úpravu pobytu cizinců na území ČR upravuje zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, podle něhož se mohla stěžovatelka pokusit svou situaci vyřešit. Nejvyšší správní soud má za to, že ani osobní situace v zemi původu stěžovatelky není důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů, jak vyplývá ze shora uvedeného.“ Na tyto argumenty navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69, v němž dospěl k právnímu závěru, že „*snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití se snoubenkou, která má desetiletou dceru, je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímám jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Rovněž v rozsudku ze dne 28. 11. 2009, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*pokud jde o stěžovatelovy osobní, příp. rodinné vazby v ČR, nemohou prima facie představovat důvod zabraňující na základě čl. 8 Úmluvy vycestování stěžovatele.*“

[17] Jestliže stěžovatel v neposlední řadě namítá, že se krajský soud nevypořádal s tím, zda je Vietnam bezpečnou zemí původu, musí Nejvyšší správní soud uvést, že tato okolnost je pro posouzení věci zcela irelevantní, neboť žalovaný v napadeném rozhodnutí žádné závěry stran toho, že by Vietnam byl bezpečnou zemí původu, neučinil, jelikož

žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu nezamítl jako zjevně nedůvodnou dle § 16 zákona o azylu. Ostatně ani stěžovatel tuto otázku ve své žalobě nerozporoval.

[18] Po posouzení kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny stěžovatelem uplatněné námitky. Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení v postupu krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele, jelikož krajský soud se všemi relevantními okolnostmi řádně zabýval. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle ustanovení § 104a s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu